

PROBLEMES FONAMENTALS DE L'ILP¹

Lev Trotski

5 de gener de 1934

---

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Problemas fundamentales del ILP”, en, Escritos, Tomo V, volumen 2, Editorial Pluma, Bogotá, 1976, pp. 283-290.

Se m'ha informat que l'ILP s'ha debilitat considerablement aquest últim període. Es diu que s'ha reduït a quatre mil militants. És possible, inclús molt probable, que aquest informe siga exagerat. Però la tendència general no em sembla improbable. Diré més; sobre la direcció de l'ILP recau una considerable responsabilitat pel debilitament d'una organització davant la qual s'obrien totes les possibilitats i (vull pensar-ho així) que encara compta amb àmplies perspectives.

Si un obrer nouvingut a la política busca una organització de masses, sense distingir encara entre els distints programes i tàctiques, entrarà al Partit Laborista. L'obrer desil·lusionat del reformisme i exasperat per les traïcions dels dirigents polítics i sindicals ha intentat més d'una vegada (i en alguna mesura encara ho fa) entrar al Partit Comunista, darrere del qual veu la imatge de la Unió Soviètica. Però on està l'obrer que entrarà a l'ILP? I quines són les motivacions polítiques precises que l'impulsaran a donar aquest pas?

Em sembla que els dirigents de l'ILP encara no han donat una resposta clara a aquesta pregunta fonamental. Les masses treballadores no s'interessen en els matisos i detalls sinó en els grans esdeveniments, en les consignes precises, en els programes clars. Què passa amb el programa de l'ILP? No molt. Ho dic amb pena. Però cal dir-ho. Suprimir o embellir els fets seria fer-li un galdós servei al seu partit.

L'ILP trencà amb el Partit Laborista. Fou correcte. Si l'ILP volia convertir-se en la palanca revolucionària, era impossible deixar aquesta palanca a mans dels arribistes totalment oportunistes i burgesos. El primer requisit per a l'èxit d'un partit revolucionari és la seua total i incondicional independència política i organitzativa.

Però al mateix temps que es trencava amb el Partit Laborista calia girar-se immediatament cap a ell. Per descomptat, no per a festejar els seus dirigents, ni per a rendir-los agredolços complits, ni tan sols per a evitar els seus actes criminals. Només els centristes amorfs que es creuen revolucionaris busquen el camí cap a les masses adequant-se als dirigents, festejant-los i assegurant-los a

---

¹ “Problemas fonamentals de l'ILP”, *The Militant*, 27 de gener de 1934.

cada moment la seua amistat i lleialtat. Aquesta política mena al pantà de l'oportunisme. No cal cercar el camí cap a les masses reformistes guanyant-se el favor dels seus dirigents sinó contra els dirigents oportunistes doncs que no representen les masses sinó la seua reraguarda, els seus instints servils i, finalment, la seua confusió. Però les masses tenen altres característiques progressives, revolucionàries, que pugnen per expressar-se políticament. La lluita pels programes, els partits, les consignes i els dirigents oposa clarament el futur de les masses al seu passat. Les masses treballadores, instintivament, estan sempre "a favor de la unitat". Però junt amb l'instint de classe està el coneixement polític. La dura experiència els ensenya als treballadors que la ruptura amb el reformisme és el requisit bàsic per tal d'assolir la vertadera unitat, que s'aconsegueix només en l'acció revolucionària. L'experiència política ensenya molt millor i més ràpidament com més fermament, lògicament, convincentment i clarament interpreta el partit revolucionari l'experiència de les masses.

El mètode leninista del front únic i la confraternització política amb els reformistes s'exclouen recíprocament. Els acords circumstancials de lluita pràctica amb les organitzacions de masses, inclús amb les encapçalades pels pitjors reformistes, són inevitables i obligatoris per a un partit revolucionari. Les aliances polítiques duradores amb els dirigents reformistes, sense programa definit, sense obligacions concretes, sense la participació de les pròpies masses en les accions militants, constitueixen la pitjor forma de l'oportunisme. El Comitè Anglo-Rus quedarà per sempre com a exemple clàssic d'aqueixes aliances desmoralitzadores.

Un dels ponts més importants per a arribar a les masses són els sindicats, on es pot i s'ha de treballar sense adaptar-se gens ni mica als dirigents; al contrari, cal lluitar irreconciliablement contra ells, obertament o oculta segons les circumstàncies. Però a més dels sindicats hi ha nombroses vies de participació en la vida quotidiana de les masses: la fàbrica, el carrer, les organitzacions esportives, fins i tot l'església i el bar, sempre amb la condició de parar la major atenció a allò que les masses senten i pensen, a com reaccionen davant dels esdeveniments, a què esperen, a com i per què es deixen enganyar pels dirigents reformistes. El partit revolucionari, en observar constantment i molt reflexivament les masses, no ha d'adaptar-se, tanmateix, passivament a elles; ha d'oposar, per contra, els seus judicis als seus prejudicis.

Seria particularment erroni ignorar o minimitzar la importància del treball parlamentari. Per descomptat, el parlament no pot transformar el capitalisme en socialisme ni millorar la situació del proletariat en la putrefacta societat capitalista. Però, especialment en Anglaterra, la tasca revolucionària en el parlament i lligada amb aquest pot ser de gran ajuda per a entrenar i educar les masses. Un discurs valent de McGovern ha refrescat i animat els obrers, decebuts o estupiditzats pels piadosos, hipòcrites i retòrics discursos de Lansbury, Henderson i altres cavallers lacais de "l'oposició a Sa Majestat".

Malauradament, en transformar-se en un partit independent, l'ILP no es girà

vers els sindicats ni el Partit Laborista, ni cap a les masses, sinó vers el Partit Comunista, que durant molts anys ha demostrat de manera concloent la seua malaptesa burocràtica i la seua absoluta incapacitat per a apropar-se a la classe. Atès que ni tan sols la catàstrofe alemanya li ha ensenyat res a aquesta gent, les portes de la Comintern haurien d'ostentar la mateixa inscripció que l'entrada a l'infern: lasciate ogni speranza.

Quan l'ILP encara no s'ha alliberat ni de lluny dels defectes de l'ala esquerra del Partit Laborista (ambigüitat teòrica, manca d'un programa clar, de mètodes revolucionaris, d'una forta organització), s'ha afanyat en assumir la responsabilitat de les incurables falles de la Comintern. És evident que en aquesta situació no s'uniran a l'ILP nous obrers revolucionaris; més inclús, molts dels seus antics membres, perduda la paciència, l'abandonaran. Si els semirreformistes, els radicals petitburgesos i els pacifistes abandonen l'ILP, no podem fer una altra cosa que desitjar-los un feliç viatge. Però és una cosa molt distinta quan són els obrers descontents els que trenquen amb el partit.

Les causes del debilitament de l'ILP sorgeixen amb especial claredat i precisió quan s'encara el problema des d'una perspectiva internacional, de tan decisiva importància en la nostra època. Després de trencar amb la Segona internacional l'ILP s'ha apropiat a la Tercera, però no s'hi ha unit. Està simplement penjant en l'aire. Mentre, tot obrer reflexiu vol pertànyer a un partit que sustente una posició internacional definida; en la unió indestructible amb els camarades d'altres països veu confirmar-se com de correcta és la seua pròpia posició. És cert que l'ILP entra en l'anomenat Buró de Londres. Però la característica fonamental d'aquest Buró consisteix, desgraciadament, en la falta de tota posició. Bastaria de dir que el Partit Laborista Noruec, que sota la direcció del traïdor oportunista Tranmael marxa cada vegada més obertament cap a la socialdemocràcia, en pertany. Tranmael i companyia necessiten l'aliança circumstancial amb l'ILP i altres organitzacions d'esquerra per a tranquil·litzar al seu propi sector esquerrà i aplanar-se gradualment el camí cap a la Segona internacional. Ara Tranmael s'està apropant a la seua meta.

D'altra banda, el Partit Socialista Obrer d'Alemanya (SAP) i el Partit Socialista Independent d'Holanda (OSP) també pertanyen al Buró de Londres. Ambdues organitzacions recolzen la perspectiva de la Quarta Internacional. La seua adhesió al Buró reflecteix només el seu passat. Nosaltres, la Lliga Comunista Internacional (Oposició d'Esquerra), considerem un gran error dels nostres aliats, el SAP i l'OSP, que no hagen trencat encara, obertament i resoluta, amb Tranmael i amb el Buró de Londres. No obstant, no tenim cap dubte que s'apropa el moment d'aqueixa ruptura. Quina és la posició de l'ILP? El sol fet d'entrar al Buró de Londres el converteix en un aliat de Tranmael, és a dir, fonamentalment de la Segona Internacional. A través del SAP i l'OSP es converteix en una espècie d'aliat o semialiat de la Quarta Internacional. I açò no és tot. Fora del Buró de Londres l'ILP es troba temporalment aliat amb el Partit Comunista britànic, és a dir amb la Tercera Internacional. No són massa internacionals per a un sol partit? Pot el treballador anglès treure quelcom en

net d'aquesta confusió?

En la Conferència de París els delegats de l'ILP digueren que no perdien l'esperança d'atreure a la Comintern a participar en la construcció d'una àmplia internacional revolucionària. Des d'aleshores ha passat quasi mig any. És possible que encara no hi haja resposta? Quant de temps necessiten els camarades dirigents de l'ILP per a comprendre que la Comintern és incapaç d'avançar un sol pas, que està completament ossificada, que com partit revolucionari està morta? Si l'ILP vol continuar creient en miracles, és a dir viure dipositant esperances en la Comintern, o continuar al marge dels principals corrents històriques, els seus mateixos militants deixaren de confiar en ell.

El mateix destí li espera al Partit Comunista Independent de Suècia. Per temor a cometre un error s'absté de prendre qualsevol decisió, sense comprendre que aqueix és, precisament, el major dels errors. No pocs polítics creuen que el més intel·ligent és ser ambigu i esperar que els problemes prenguen una decisió sols. "No s'esgoten amb la Quarta Internacional, aquest no és el moment", ens diuen. No es tracta de "proclamar" burocràticament la nova internacional sinó de lluitar incansablement per la seua preparació i construcció. "No esgotar-se" significa en la pràctica perdre temps. "Tal vegada no faça falta la nova internacional, tal vegada succeïska un miracle, tal vegada..." Aquesta política, que a alguns els sembla la més realista, constitueix la pitjor espècie d'utopisme, impregnada de passivitat, ignorància i creença en miracles. Si el Partit Comunista Independent de Suècia no es treu de damunt les seues supersticions pseudorealistes es debilitarà, es diluirà i, finalment, quedarà dividit entre les tres internacionals.

"Però les masses (objecten alguns pseudorealistes) temen tant a una nova internacional com a una nova ruptura." Açò és absolutament natural. El temor de les masses a una nova internacional i a nous partits és un reflex (un dels reflexos) de la gran catàstrofe, de la terrible derrota, de la seua decepció, del seu desconcert, de la seua manca de confiança en si mateixes. Fins a quan durarà aquest estat d'ànim depèn, fonamentalment, del curs dels esdeveniments, però també en certa manera de nosaltres. No podem responsabilitzar-nos pel curs que prendran els esdeveniments, però sí, i plenament, per la nostra actitud. L'avantatge de l'avantguarda sobre les masses consisteix en el fet que aclarim teòricament la marxa dels esdeveniments i preveiem les seues futures etapes. La informació i passiva enyorança per "la unitat" rebrà colp rere colp. A cada pas quedarà al descobert la podridura de la Segona i la Tercera Internacional. Els esdeveniments confirmaren els nostres pronòstics i les nostres consignes. Però és necessari que nosaltres mateixos no tinguem temor de desplegar ja les nostres banderes.

Lasalle deia que un revolucionari necessita "la força física del pensament". A Lenin li agradava repetir aquestes paraules, encara que en general no li agradava molt Lasalle. La força física del pensament consisteix en analitzar la situació i les perspectives profundament, i una vegada que s'ha arribat a les

conclusions pràctiques necessàries defensar-les amb convicció, amb coratge, amb intransigència, sense témer els temors dels altres, sense inclinar-se davant dels prejudicis de les masses, recolzant-se en el desenvolupament objectiu del procés.

O l'ILP de Gran Bretanya adopta ja les banderes de la Quarta Internacional, o desapareixerà de l'escena sense deixar empremtes.